

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

18321 *Reial decret 1630/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula la prestació de serveis sanitaris i de recuperació per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.*

Entre les prestacions i els serveis legalment atribuïts a les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, revesteix importància especial l'assistència sanitària que dispensen als treballadors al servei dels empresaris associats i als treballadors per compte propi adherits, no només pel seu àmbit i matèria i per l'origen de les lesions o malalties que motiven aquesta assistència sanitària, sinó perquè aquesta prestació constitueix una part important de l'activitat encomanada a les mútues.

Les instal·lacions i els serveis sanitaris de què disposen les mútues per dispensar l'assistència que tenen encomanada, tot i que estan adscrits a aquestes entitats i a fins específics de la Seguretat Social, amb els recursos de la qual es financen, estan destinats a cobrir prestacions integrades en el Sistema Nacional de Salut, motiu pel qual han de tenir la màxima coordinació amb els recursos humans i materials del Sistema esmentat, en concordança amb el que estableix l'article 4.1 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat. Així mateix, s'ha de tenir en compte que aquestes entitats formen part del sector públic estatal en els termes que estableix l'article 2.1.d) de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

D'altra banda, els recursos amb els quals es financen aquestes prestacions formen part del patrimoni de la Seguretat Social sense que sigui possible establir una relació privilegiada entre un grup d'empreses i treballadors i una mútua determinada, en perjudici de la resta. A més, la possibilitat i freqüència de canvis d'una empresa entre diferents mútues o dels treballadors entre diferents empreses al llarg de la vida laboral posa de manifest que la relació d'assistència sanitària i recuperadora s'ha d'entendre entre la totalitat de la població protegida i el conjunt dels recursos assistencials.

Tot això, unit a l'objectiu de la més gran eficàcia i racionalització en la utilització dels recursos públics gestionats per les mútues, que ha de presidir en tot moment la seva actuació, fan necessari establir els mecanismes que calguin per optimitzar la utilització dels mitjans amb els quals les mútues dispensen la prestació d'assistència sanitària i per coordinar aquesta utilització amb la dels restants recursos públics, bé de les administracions públiques sanitàries, bé d'altres mútues, així com la possibilitat d'utilitzar mitjans privats, de manera que es compleixi l'objectiu assenyalat i, al mateix temps, s'aconsegueixi la qualitat més elevada possible en l'assistència dispensada.

El Tribunal de Comptes, per la seva part, ha posat de manifest repetidament la infrutilització dels recursos assistencials de les mútues, en especial dels hospitalaris, a la vegada que ressenyava la proliferació, no sempre controlada, d'assistències realitzades a través de concerts amb mitjans privats mentre que una part dels recursos propis es mantenien ociosos.

A l'establiment dels mecanismes d'optimització dels recursos sanitaris abans indicats respon aquest Reial decret, en el qual es parteix, com a principi general, de la utilització plena dels recursos sanitaris de les mútues, i es reserva la possibilitat d'acudir als mitjans privats en els supòsits d'inexistència, insuficiència o no-disponibilitat de recursos sanitaris de les mútues o d'inexistència de convenis amb les administracions públiques sanitàries, i sempre que aquests mitjans privats tinguin l'aprovació de les administracions públiques sanitàries i reuneixin la resta de les condicions que estableix aquest Reial decret. Tot això sense perjudici que, en el marc de la reforma normativa que preveu la disposició addicional catorzena de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social, es porti a terme una modificació més

omnicomprensiva sobre les característiques de les entitats i la gestió de les prestacions, d'acord amb els criteris i les finalitats que preveu la dita disposició, i s'aprofundeix encara més en l'eficiència en la gestió dels recursos, mitjançant la utilització en cada cas dels equipaments més idonis.

D'altra banda, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social poden prestar atencions i serveis a favor de persones que no tinguin dret a l'assistència sanitària de la Seguretat Social en virtut del que disposa l'article 71.5 de la Llei general de la Seguretat Social i les normes de desplegament. Pot ocórrer que, encara que es tracti de persones que tinguin aquest dret, existeixi un tercer responsable civilment o penalment dels fets que originen la prestació, cas en què la mútua té dret a reclamar a aquest tercer responsable el cost de les prestacions sanitàries que hagi satisfet, d'acord amb el que preveu el dit article 71.5 en relació amb l'article 127.3 de la mateixa Llei.

En conseqüència, s'emprèn, així mateix, per mitjà d'aquest Reial decret la regulació del règim aplicable a l'establiment de les tarifes, la definició dels obligats al pagament i el procediment de reclamació del deute.

Finalment, la concepció integral del sistema sanitari propugnada per l'esmentada Llei 14/1986, de 25 d'abril, així com per la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, condueix al fet que aquest Reial decret es dicti a proposta conjunta del Ministeri de Treball i Immigració, al qual correspon la planificació i tutela de la gestió exercida per les entitats col·laboradores de la Seguretat Social, i del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat, que té encomanat l'exercici de les competències que corresponen a l'Administració General de l'Estat per assegurar als ciutadans el dret a la protecció de la salut.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de les facultats atorgades per l'article 5.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, així com per la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Immigració i de la ministra de Sanitat, Política Social i Igualtat, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 11 de novembre de 2011,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Prestacions sanitàries i recuperadores de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

1. Les prestacions sanitàries i recuperadores de la Seguretat Social derivades de contingències professionals, encomanades a les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, així com l'assistència sanitària corresponent a contingències comunes que sigui legalment autoritzada o que es pugui realitzar i facturar de conformitat amb la normativa aplicable, les poden fer efectives aquelles mitjançant alguna o algunes de les modalitats següents:

- a) A través dels recursos sanitaris i recuperadors gestionats per les mútues, inclosos els de les entitats i els centres mancomunats.
- b) Per mitjà de convenis amb les administracions públiques sanitàries o mitjançant concerts amb mitjans privats.

2. El desenvolupament de les activitats sanitàries i recuperadores esmentades el duen a terme les mútues en els termes que assenyala aquest Reial decret.

3. Les instal·lacions i els serveis sanitaris i recuperadors de les mútues, atès que estan destinats a cobrir prestacions incloses en l'acció protectora de la Seguretat social i

integrades en el Sistema Nacional de Salut, estan sotmesos a la inspecció i el control de les administracions públiques sanitàries.

4. La subscripció dels contractes que siguin necessaris per complir les previsions que conté aquest Reial decret s'ha d'ajustar, en el que sigui aplicable, al que estableix amb aquest efecte la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

5. Al personal sanitari que dugui a terme les activitats sanitàries i recuperadores encomanades a les mútues en les modalitats a les quals es refereix l'apartat 1, i que es trobi afectat pel que preveu l'article 3.1 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, li és aplicable el règim d'incompatibilitats vigent a la comunitat autònoma en la qual es duuguin a terme les activitats.

6. En els termes i amb el contingut que estableixi el Ministeri de Treball i Immigració, en la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social s'ha de portar un registre dels recursos sanitaris i recuperadors per a la dispensació de les prestacions encomanades a les mútues, que ha de contenir, almenys, informació relativa als centres propis i concertats, personal sanitari que hi presta serveis i activitats dels centres.

Article 2. Criteris per a la creació d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors i formalització de convenis i concerts.

Els criteris als quals s'ha d'ajustar la creació d'instal·lacions i serveis sanitaris i de recuperació de les mútues, així com les condicions i el contingut mínim necessaris per a la col·laboració amb altres mútues, la formalització de convenis amb les administracions públiques sanitàries o concerts amb mitjans privats, són els que estableix aquest Reial decret.

CAPÍTOL II

Assistència sanitària i recuperadora amb mitjans gestionats per les mútues

Secció 1a. Instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors adscrits a les mútues

Article 3. Creació i modificació d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors de les mútues.

1. Les mútues poden crear instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors per a la prestació de l'assistència sanitària i la plena recuperació dels treballadors accidentats a la feina i afectats de malaltia professional, d'acord amb la planificació que estableixi el Ministeri de Treball i Immigració, tenint en compte la disponibilitat dels serveis sanitaris i recuperadors d'altres mútues, així com l'existència de convenis amb les administracions públiques sanitàries a l'àrea geogràfica d'influència on es pretenguin crear els serveis.

2. En el supòsit d'inexistència, insuficiència o no-disponibilitat d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors de les mútues o d'inexistència de convenis amb les administracions públiques sanitàries a l'àrea geogràfica d'influència, aquelles poden sotmetre a l'aprovació de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social la creació o modificació d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors, juntament amb una memòria en la qual es facin constar els aspectes que s'assenyalen a continuació, juntament amb una certificació d'acord de la junta directiva sobre si és procedent crear o modificar les instal·lacions i els serveis:

a) Justificació de la necessitat de la creació o modificació d'instal·lacions i serveis sol·licitada per la inexistència, insuficiència o no-disponibilitat de recursos sanitaris i recuperadors adequats d'altres mútues o per la inexistència de convenis amb les administracions públiques sanitàries a través dels quals es podria dispensar l'assistència sanitària i recuperadora.

b) Quantia i distribució de les inversions corresponents, així com les previsions de despeses de funcionament (capítols 1 i 2 del pressupost).

c) Calendari previsible d'execució.

3. La Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de remetre la sol·licitud, juntament amb la memòria adjunta, a les administracions sanitàries de les comunitats autònomes afectades per la sol·licitud, perquè emetin informe valoratiu, amb caràcter preceptiu i determinant, sobre la ubicació i les característiques de les instal·lacions i els serveis proposats i de l'adequació a les finalitats que han de complir i al que estableix la normativa específica que sigui aplicable a la comunitat autònoma.

4. La Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de dictar resolució en què aprova o denega la sol·licitud de creació o modificació d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors formulada per la mútua en el termini dels sis mesos següents a la data de la presentació.

La resolució aprovatòria de la sol·licitud determina les condicions en les quals se n'ha de portar a efecte l'execució.

5. En relació amb les inversions o operacions patrimonials que comporti la creació o modificació d'instal·lacions o serveis sanitaris i recuperadors, cal atènyer-se al que disposen els articles corresponents del Reglament sobre col·laboració de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 1993/1995, de 7 de desembre.

Les inversions o operacions patrimonials indicades amb càrrec a recursos de la Seguretat Social només es poden realitzar en el supòsit que es tingui l'autorització prèvia corresponent, d'acord amb el que estableix el Reial decret 1221/1992, de 9 d'octubre, sobre el patrimoni de la Seguretat Social.

Article 4. Acreditació de suficiència. Supressió d'instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors.

1. Les mútues han d'acreditar davant la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social la suficiència de les seves instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors, atorgada pels òrgans corresponents de les comunitats autònomes.

2. La supressió de les instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors s'ha de tramitar de conformitat amb el que disposa l'article 12.1 del Reglament sobre col·laboració de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 1993/1995, de 7 de desembre.

Article 5. Prestació de serveis professionals clínics.

En els termes i les condicions que estableixin les disposicions d'aplicació i desplegament, les mútues poden contractar la prestació de serveis professionals clínics amb persones físiques o jurídiques a les instal·lacions i els serveis a què es refereix l'article 3, quan raons d'especialitat, volum de gestió o altres circumstàncies concurrents ho facin aconsellable. Les tarifes a aplicar s'han d'ajustar al que disposa l'article 13, amb la deducció del cost per la utilització de les instal·lacions de les mútues.

En el termini d'un mes a partir de la formalització del contracte, la mútua ho ha de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social. En aquesta comunicació s'ha d'acreditar la concurrència de les circumstàncies que assenjala el paràgraf anterior.

Secció 2a. Col·laboració entre les mútues en matèria de prestacions sanitàries i recuperadores

Article 6. Col·laboració entre mútues.

Amb la finalitat d'obtenir la més gran eficàcia i racionalització més elevades dels recursos que gestionen, les mútues poden establir entre elles els acords de col·laboració

que siguin necessaris perquè les prestacions sanitàries i recuperadores que són a càrrec seu es puguin fer efectives mitjançant la utilització del conjunt dels seus recursos assistencials i recuperadors.

Article 7. *Condicions econòmiques.*

Les disposicions d'aplicació i desplegament poden establir les tarifes per la dispensació dels serveis sanitaris i recuperadors entre les mútues, aplicables de manera general per a tot el sector.

Article 8. *Comunicació dels acords.*

Els acords que es formalitzin entre les mútues s'han de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social en el termini d'un mes a comptar de la formalització, i s'hi ha d'adjuntar una còpia dels acords. En igual termini s'han de comunicar les modificacions i rescissions que es produeixin.

CAPÍTOL III

Col·laboració de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social amb les administracions públiques sanitàries i amb les entitats gestores de la Seguretat Social.

Article 9. *Col·laboració amb les administracions públiques sanitàries i amb les entitats gestores de la Seguretat Social.*

1. Les mútues poden subscriure convenis de col·laboració amb les administracions públiques sanitàries de les comunitats autònomes per a la utilització recíproca dels recursos sanitaris i recuperadors respectius.

En aquests convenis de col·laboració han de ser objecte de determinació, a més del contingut i els termes de la col·laboració, les modalitats de facturació i les tarifes recíproques aplicables, que es poden fixar per processos o en termes de preus a tant alçat.

2. Les mútues han d'assumir amb càrrec al pressupost autoritzat, sense perjudici del rescabament posterior pels serveis de salut de les comunitats autònomes o per les entitats gestores de la Seguretat Social, el cost originat per la realització de proves diagnòstiques, tractaments i processos de recuperació funcional dirigits a evitar la prolongació innecessària dels processos d'incapacitat temporal per contingències comunes, de conformitat amb el que estableix la disposició addicional cinquanta-unena de la Llei general de la Seguretat Social i en els termes i les condicions que estableixin les disposicions d'aplicació i desplegament.

3. Les mútues poden prestar la seva col·laboració a les entitats gestores de la Seguretat Social perquè duguin a terme les competències que aquestes tenen encomanades mitjançant els instruments jurídics que siguin aplicables.

Article 10. *Comunicació dels instruments de col·laboració amb les administracions públiques sanitàries i amb les entitats gestores de la Seguretat Social.*

Els convenis d'assistència sanitària i recuperadora formalitzats per les mútues amb les administracions públiques sanitàries a què es refereix l'article 9.1, així com els instruments subscrits amb les entitats gestores de la Seguretat Social a l'empara de l'article 9.3, s'han de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social en el termini d'un mes des de formalització, i s'hi ha d'adjuntar una còpia dels convenis. En igual termini s'han de comunicar les modificacions o rescissions.

CAPÍTOL IV

Prestació de l'assistència sanitària i recuperadora mitjançant concert amb mitjans privats

Article 11. *Prestació de serveis sanitaris i recuperadors amb mitjans privats.*

En cas que les mútues no disposin de recursos sanitaris i recuperadors, inclosos els mancomunats, ni hi hagi possibilitat d'utilització d'instal·lacions d'altres mútues en condicions econòmiques almenys tan avantatjoses com les que ofereixin els concerts privats o no hi hagi conveni amb les administracions públiques sanitàries a través del qual es pugui dispensar de forma adequada la prestació d'assistència sanitària i recuperadora a l'àrea geogràfica d'influència on sigui necessària l'assistència, les mútues poden prestar aquests serveis mitjançant concert amb mitjans privats, sempre que aquests mitjans reuneixin les condicions que assenyala l'article 12. Aquests concerts, que s'han d'ajustar al que disposa la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, no poden suposar la substitució de la funció col·laboradora atribuïda a les mútues, en nom de les quals es presta l'assistència, ni exclouren la possibilitat que els concerts s'estenguin a altres mútues.

La vigència d'aquests concerts no pot superar el període de dos anys quan la prestació de serveis es realitzi en centres hospitalaris, o d'un any en la resta dels supòsits, i es poden prorrogar expressament per un període igual, per acord de la junta directiva, en el cas que persisteixin les circumstàncies que assenyala el paràgraf anterior.

Article 12. *Requisits dels mitjans sanitaris i recuperadors privats per establir concerts amb les mútues.*

En els supòsits que assenyala l'article 11, les mútues poden concertar la prestació dels serveis sanitaris i recuperadors que siguin a càrrec seu amb centres sanitaris privats, ja es tracti de persones jurídiques o de persones físiques, que reuneixin les condicions següents:

- a) Disposar de mitjans propis, materials i personals, per portar a terme els serveis objecte del concert.
- b) Tenir la deguda autorització de funcionament i acreditació de suficiència i adequació de mitjans per part de l'autoritat sanitària competent de la comunitat autònoma i figurar inscrit en el registre d'entitats sanitàries autoritzades de la comunitat autònoma.
- c) Figurar inscrit en el registre corresponent que es porta a aquests efectes en la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social.
- d) No tenir cap tipus de vinculació o relació comercial, financera o de qualsevol altra classe, amb empreses representades en la junta directiva de la mútua, amb el representant d'aquestes, amb el director gerent o qualsevol altra persona que exerceixi funcions de direcció executiva en la mútua.
- e) Acreditar un volum de facturació per prestacions satisfetes els tres anys precedents a la formalització del concert superior a la facturació estimada per les prestacions objecte del contracte.

Article 13. *Condicions econòmiques dels concerts.*

La fixació de les tarifes aplicables als concerts d'assistència sanitària que subscriugin les mútues amb mitjans sanitaris i recuperadors privats s'ha d'ajustar, entre els preus de mercat a l'àrea geogràfica d'influència, i en funció de la utilització d'aquests serveis sanitaris i recuperadors, al preu econòmicament més avantatjós per a la mútua.

Article 14. *Comunicació dels concerts amb mitjans sanitaris i recuperadors privats.*

En el termini d'un mes a partir de la formalització del concert d'assistència sanitària i recuperadora, la mútua ho ha de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de la

Seguretat Social. En igual termini s'han de comunicar les pròrrogues i rescissions de concerts que es produeixin.

En aquesta comunicació s'ha d'acreditar documentalment la concurrència de les circumstàncies que assenyala l'article 11 i l'acord de la junta directiva de la mútua que justifiqui que ha examinat el concert i que s'ha comprovat la concurrència al centre sanitari concertat de les condicions i els requisits que el concert estipula, així com que s'ha ajustat al que disposa la Llei 30/2007, de 30 d'octubre.

Article 15. Utilització de personal sanitari de les mútues en centres concertats.

1. Els centres privats amb els quals es concerta la prestació sanitària i recuperadora han de disposar de recursos propis suficients i adequats per portar a terme la prestació objecte del concert.

2. Excepcionalment, la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social pot autoritzar la prestació dels tractaments quirúrgics o postquirúrgics amb mitjans personals propis de les mútues en centres hospitalaris concertats degudament autoritzats, quan raons d'especialitat, volum de gestió o altres circumstàncies concurrents, suficientment acreditades, ho facin aconsellable.

3. Juntament amb les raons justificatives de l'autorització per a la prestació dels tractaments als quals es refereix l'apartat anterior en centres hospitalaris concertats amb mitjans privats, la sol·licitud ha d'especificar i identificar els mitjans personals propis de la mútua que han de portar a terme els tractaments. Aquests professionals no poden prestar cap altre servei a la instal·lació sanitària concertada, ni atendre pacients diferents dels protegits per la mútua sol·licitant. Aquests professionals, així com els membres de la junta directiva, el director gerent, qualsevol altra persona que exerceixi funcions de direcció executiva en la mútua, no poden tenir cap participació, directa o indirecta, en la propietat o gestió de les instal·lacions concertades, ja sigui a títol individual o societari.

4. De les tarifes a aplicar en el supòsit que assenyalen els apartats 2 i 3 anteriors, se n'ha de deduir el cost de l'aportació de mitjans personals efectuada per la mútua, de manera que el cost total per a aquesta última no excedeixi el que estableix l'article 13.

CAPÍTOL V

Prestació d'assistència sanitària a favor de persones que no hi tinguin dret o quan existeixi un tercer obligat al pagament

Article 16. Tarifa aplicable.

1. En els supòsits de dispensació d'atencions i prestacions sanitàries a favor de persones que no tinguin dret a l'assistència sanitària de la Seguretat Social als quals es refereix l'article 71.5 de la Llei general de la Seguretat Social, la tarifa de preus aplicable s'ha de fixar atenent els criteris que estableixen els articles 25 i 26 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de taxes i preus públics.

2. Aquesta tarifa també és aplicable quan la dispensació d'atencions, prestacions i serveis sanitaris es realitzi a favor de persones que tinguin el dret a l'assistència sanitària, en els supòsits en què hi hagi un tercer obligat a pagar-la.

3. La tarifa a què es refereixen els apartats anteriors també és aplicable a la dispensa per part de la mútua de prestacions i serveis sanitaris a persones alienes al seu col·lectiu de treballadors protegits o al d'una altra o altres mútues amb les quals no hi hagi els mecanismes de col·laboració que preveu la secció 2a del capítol II.

Article 17. Subjectes obligats al pagament.

1. En el supòsit que preveu l'article 16.1, l'obligat al pagament de les prestacions i els serveis sanitaris és el seu beneficiari.

2. Quan, tot i que el beneficiari tingui el dret a la prestació sanitària de la Seguretat Social, la prestació hagi tingut com a origen supòsits de fet que impliquin responsabilitat

criminal o civil d'alguna persona, la mútua ha de fer efectiva la prestació, però té dret a reclamar al tercer responsable, al tercer obligat al pagament o, si s'escau, a qui s'hagi subrogat legalment o contractualment en les seves obligacions, el cost de les prestacions sanitàries que hagi satisfet.

3. La Secretaria d'Estat de la Seguretat Social pot subscriure els convenis que siguin necessaris per al millor compliment del que estableix aquest capítol.

Article 18. *Procediment de reclamació del deute.*

1. La mútua liquida el crèdit generat per les prestacions i els serveis sanitaris a què es refereix l'article 16 i n'insta el pagament dels subjectes obligats a efectuar-lo, en el termini màxim de dos mesos a comptar de la data de recepció de la reclamació, de conformitat amb el que estableix el segon paràgraf de l'article 71.5 de la Llei general de la Seguretat Social.

2. Quan els subjectes obligats no efectuïn el pagament del deute en el termini que preveu l'apartat 1, la mútua l'ha de remetre a la Tresoreria General de la Seguretat Social als efectes que preveu el precepte de la Llei general de la Seguretat Social esmentat en l'apartat anterior.

3. De conformitat amb el que estableix l'últim paràgraf de l'article 127.3 de la Llei general de la Seguretat Social, les mútues es poden personar directament en el procediment penal o civil seguit per fer efectiu el rescabament, així com per promoure'l directament, i es consideren tercers perjudicats a l'efecte de l'article 113 del Codi penal.

Disposició addicional primera. *Determinació de l'àrea geogràfica d'influència.*

Als efectes del que disposen aquest Reial decret, les disposicions d'aplicació i desplegament han de determinar l'àrea geogràfica d'influència, prenent com a referència la província, excepte en els supòsits d'insularitat i de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, així com altres criteris en funció de la població protegida, extensió geogràfica o altres circumstàncies rellevants que puguin concórrer.

Disposició addicional segona. *Col·laboració entre mútues.*

Als efectes del que disposa l'article 6, les mútues han de comunicar a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social la disponibilitat per a la utilització per part d'altres mútues de les seves instal·lacions i serveis sanitaris i recuperadors, degudament classificats per ubicació, dimensió i especialitat, d'acord amb els criteris que estableixin les disposicions d'aplicació i desplegament.

Disposició addicional tercera. *Reordenació dels recursos sanitaris i recuperadors i adequació de concerts.*

1. En la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social es crea un grup de treball per estudiar, amb la col·laboració de tècnics de mútues de diferent dimensió, la possible optimització futura de centres assistencials i recuperadors de les mútues i/o distribució d'especialitats, així com l'adequació dels concerts amb mitjans privats existents al que estableix aquest Reial decret.

Entre els criteris a tenir en compte pel grup de treball, s'ha de considerar el dispositiu assistencial actualment gestionat per les mútues, i per les seves entitats i centres mancomunats, així com el volum de població protegida a l'àmbit provincial, i el nombre mínim de treballadors necessari perquè sigui operativa l'existència de centres assistencials propis, per sota del qual la cobertura assistencial l'han de portar a terme una altra o altres mútues amb més implantació a l'àmbit esmentat, de conformitat amb el que preveu la secció 2a del capítol II.

2. En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, aquest grup de treball ha de formular la proposta corresponent al Ministeri de Treball i Immigració.

Disposició addicional quarta. *Col·laboració en la prevenció de la malaltia professional i en la reducció dels processos d'incapacitat temporal.*

Dins de la col·laboració en la gestió de la Seguretat Social a què es refereix l'article 68. 2 i 3 de la Llei general de la Seguretat Social, les mútues poden participar, en els termes i amb el contingut que estableixin les disposicions d'aplicació i desplegament, en l'assessorament i desenvolupament de plans de prevenció de la malaltia professional, de prevenció de la malaltia del treball que recull l'article 115.2.e) de la dita Llei, i de reducció dels processos d'incapacitat temporal per contingències comunes, que s'hagin acordat entre les empreses i els representants dels treballadors en el marc de la negociació col·lectiva. De la mateixa manera, les mútues poden participar en l'elaboració de processos i protocols de reincorporació al treball, així com de reubicació i redisseny dels llocs de treball, en col·laboració amb l'empresa i els serveis de prevenció de l'empresa i amb la participació dels representants dels treballadors.

Així mateix, quan concorrin les circumstàncies objectives que ho aconsellin, com ara factors de risc per a la salut, patologies cròniques o baixes reiterades, les mútues, amb coneixement de l'empresa i consentiment del treballador, poden participar en el diagnòstic precoç, el tractament i els processos de rehabilitació necessaris per a la reincorporació a la feina, en els termes i amb el contingut que estableixin les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquest Reial decret.

Aquesta participació s'ha de portar a terme amb respecte, en tot cas, al dret a la intimitat i a la dignitat dels treballadors, i garantint la confidencialitat de les informacions referides al seu estat de salut, amb subjecció estricta al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Disposició transitòria primera. *Vigència dels instruments de col·laboració existents.*

Mentre no es formalitzin els convenis i instruments de col·laboració amb les administracions públiques sanitàries de les comunitats autònomes i amb les entitats gestores de la Seguretat Social que preveu l'article 9, continuen sent aplicables els acords i convenis actualment existents.

Disposició transitòria segona. *Tramitació de concerts amb mitjans privats.*

Fins que el Ministeri de Treball i Immigració estableixi els termes i les condicions de l'adequació dels concerts amb mitjans privats al que estableix aquest Reial decret, les mútues poden seguir tramitant concerts nous a l'empara de l'Ordre TIN/2786/2009, de 14 d'octubre, per la qual s'implanta el procés telemàtic normalitzat CAS@, per a la tramitació de les sol·licituds d'autorització i comunicacions dels concerts amb mitjans privats per fer efectives les prestacions sanitàries i recuperadores a càrrec de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableixen aquest Reial decret i, en particular, els apartats 3 i 4 de l'article 12 del Reglament sobre col·laboració de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 1993/1995, de 7 de desembre.

Disposició final primera. *Facultats d'aplicació i desplegament.*

1. Es faculta el ministre de Treball i Immigració i la ministra de Sanitat, Política Social i Igualtat, en l'àmbit de les competències respectives, perquè dictin totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquest Reial decret.

2. Així mateix, es faculta el secretari d'Estat de la Seguretat Social perquè fixi els termes i les condicions de l'adequació dels concerts amb mitjans privats existents al que estableix aquest Reial decret i perquè reguli el registre a què es refereix l'article 12.c).

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16a i 17a de la Constitució, que atribueix a l'Estat, respectivament, la competència sobre bases i coordinació general de la sanitat i sobre règim econòmic de la Seguretat Social.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 14 de novembre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de la Presidència,
RAMÓN JÁUREGUI ATONDO